

Web NTVMSNBC

Ara

[NTVMSNBC'yi açılış sayfam yap](#)

NTVMSNBC Anasayfa

- NTV'DE BU HAFTA
- NTV LIVE
- PROGRAMLAR
- PROGRAM METİNLERİ
- NTV YAYIN ALANLARI
- İNSAN KAYNAKLARI
- İZLEYİCİ GÖRÜŞÜ

Video

Foto Galeri

Türkiye

Dünya

Ekonomi

Spor

Teknoloji

Sağlık

Kültür Sanat

Yaşam

Hava Yol

Yeşil Ekran

Eğitim

Moda

Otomobil

Doğuş Yayın Grubu

NTV

CNBC-e

e2

NTVSPOR.NET

NBA TV

NTV Radyo

Eksen 96.2

Radio N101

NTV Yayınları

NTV Tarih

N. Geographic

Konu: Tersanelerde İş Güvenliği

Konuklar: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Tuzla Başkanı Halil Özen ve İstanbul Üniversitesi İş Hukuku Öğretim Üyesi Profesör Doktor Ömer Ekmekçi

Celal Pir: Evet Yakın Plan'a hoşgeldiniz. Bugün yine çok özel bir mekandayız İstanbul'da Tuzla'dayız. Buradaki hikayeyi anlatmak için bir yere oturup düşündüğümüzde ne desek ne desek diye düşündük. Çünkü bir yerde can bir yerde canan böyle bir mesele bu. Sonra düşündük dedik ki ünlü şair Nazım Hikmet'ten bir dörtlükle başlayalım. Hakikatten çok güzel söylemiş Nazım Hikmet isterseniz sizinle bu şiiri paylaşayım. Diyor ki; bir eski acem şairi ölüm adildir diyor. Aynı haşmetle vurur hem şahı hem fakiri diye eklemiş. Sonra da ilave diyor ünlü şair diyor ki; ölümün adil olması için hayatında adil olması lazım. İşte bizde zaten bir yanda can bir yanda canan derken bunu demek istiyordum. Evet bugün bir kez daha söyleyelim Tuzla'dayız ve Tuzla'da son 7 ayda ölen 14 işçinin hüznü burada yüzlerde ve çalışma ortamında kendini saklamaya çalışsa da bir ağırlık hissettiriyor. Bir tarafta böyle bir can diğer yanda rengarenk dumanlarla teslim edilen ve Türkiye'nin gururu olan yepyeni gemilerin dünya denizlerine açılması o da canan. Evet bugün bu konuyu konuşacağız. Evet bugün Tuzla tersanesindeyiz dedik işçi ölümleri ve iş güvenliği konusunu ele alacağımızı söyledik. Aslına bakarsanız burada hayat siyahla beyaz kadar net. Burada hayat siyah çünkü son 7 ayda 14 işçi yaşamını yitirdi. Aslına bakarsanız burada hayat beyaz çünkü 2010 yılına kadar bu tersaneler tam kapasiteyle dolu ve siparişle donanmış vaziyetlerde. Evet yine söylüyoruz yine hayat siyah çünkü ortalama günde 40 kaza oluyor. Yani gün başına bir kaza kesin oluyor yani gün başına bir kaza kesin oluyor. Böyle bir ortamda ,insan yayın yaparken bile rahatsızlık duymuyor değil. Ama yine söyleyelim hayat beyaz ve buradaki her metrekarede bir gemi inşa ediliyor. Öyle ki artık gemileri inşa etmek için saclara yer bulunamıyor sokaklarda kesiliyor saclar burası gördüğünüz gibi bir tersanenin yanındaki bir sokak. Ama artık saclar sokaklarda üzerinde zıplıyorsunuz çünkü yer yok. O kadar çok gemi var ki şöyle bir etrafınıza baktığınıza da her metrekarede her santimetrekarede gemi var. Evet dedik ya aslında hayatın başka renkleri de var yani siyah beyaz kadar net değil hayat başka renklerde var ama burada maalesef siyah beyaz dediğimiz zaman ne demek istediğimizi arkadaşımız Can Senkudun'un karşılıklı yaptığı siyahla beyazla ilgili yaptığı küçük bir bant var. Onunla size aktarmak onu da bir göstermek istiyoruz. Evet bakarsanız son olarak 5 Şubat'ta meydana gelen bir iş kazasından yani bir kaç gün önce meydana gelen iş kazasında 25 yaşındaki Metin Turan hayatını kaybetti. Peki neden kaybetti hakikatten bunu kendimize sormamız lazım. Buraya gelmeden önce çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığının burasıyla ilgili olarak yayınladığı 2002-2007 tarihinde yayınladığı rapor var. Bu rapora dikkat kesildik hakikatten oldukça ilginç bir rapor buradan bazı başlıkları sizinle paylaşmak istiyorum. 2001 krizinden sonra diyor rapor ölümlü iş kazaları Tuzla'da üretim düzeyiyle birlikte paralellik göstermiştir. Yani üretim düzeyi arttıkça üretim genişledikçe ölümlü iş kazalarındaki artış oranı da yükselmiştir diyor. Bunu da rakamlara dökmüş 2001 yılında 1 işçi, 2002 yılında 56 işçi, 2003'te 3 işçi, 2004 yılında 5 işçi, 2005 yılında 8 işçi, 2006'da 10 işçi, 2007'de 12 işçi yaşamını kaybetmiş ve biz 2008 yılındayız daha ikinci ayı doldurmadık 2 işçi yaşamını yitirdi. Biri 19 yaşındaydı biri de 25 yaşındaydı. Aslına bakarsanız bakanlık raporunda bunun çözümü içinde tek bir adres veriliyor orada da ilginç başlıklar onları da sizinle paylaşmak istiyorum. Diyor ki büyün tespitlere rağmen bunu da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bazı milletvekilleri de gelmişler onlarında tespitleri var ama ben bakanlığın raporundaki tespitleri sizlerle paylaşmak istiyorum. Diyor ki; arttırılan çalışma saatlerinin hızına dikkat çekilmektedir. Yoğun çalışma saatlerinden dem vuruluyor raporda. Hızlı büyümeye uygun iş güvenliği tedbirlerinin alınmamasından yakınıyor. Her yüz işletmede 90'nının taşeron ve zayıf şirketler olmasına da işaret ediliyor. Aslına bakarsanız rapor işçilerin eğitimsizliğinden işçi sirkülasyonunun son derece yüksek olmasından koruyucu donanımın ufak zayıf şirketler tarafından ve onarılı yöneticilerinin insafına bırakılmasından da bahsediyor. Bunlar bakanlık raporu hatta hemen altında hatta bırakın iş yerlerindeki hekimleri 2005 yılında Tuzla'da açılan ve az önce buraya gelirken yolda gördüğümüz ... Hastanesinin de insani donanım acil müdahaleler ve rutin muayeneler için yeterli olmadığı açıktır cümlesinde şekilleniyor. Böyle bir ortamdan bahsediyoruz dolayısıyla rapordaki listeyi uzatmak mümkün yüzeysel iç güvenliğinden bahsetmek mümkün cezaların yetersizliğine kadar bütün bunları teker teker saymak mümkün. Aslına bu tabloya bakında işlerin önce Tuzla'da sonra da Ankara'da meclise doğru yürüme isteklerinin de haklılığı ya da haksızlığını sizin vicdanınıza bırakıyoruz.

-Tuzla tersaneler bölgesi'nde meydana gelen işçi ölümleri, kamuoyunun dikkatini bir kez daha bu bölgeye çevirdi. Son olarak Şahin Çelik tersanesinde 19 yaşındaki Metin Turhan'ın iskeleden düşerek ölmesi, tuzla tersanelerinde

iş güvenliğinin yetersiz kaldığını ortaya çıkardı. Bölgede 7 ayda 14, son 8 yılda 50 işçi kaza sonucu hayatını kaybetti. Veriler oldukça çarpıcı. 2006 yılında bölgede 18 bin 500 iş kazası yaşandı. Çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığı raporu'na göre ise bölgede her ay yaşanan iş kazası sayısı ortalama 40'a yaklaştı. Gemi sanayi sektörünün 2001 yılından bu yana hızla büyümesi ve tersanelerdeki çalışma alanlarının kısıtlı kalması, iş kazalarının en önemli nedeni olarak gösteriliyor. İş güvenliğinin sağlanmaması firmaların kaldıramayacağı işleri üstlenmesi ve çalışma saatlerinin düzensizliğinin de bu kazaları artırdığına dikkat çekiliyor.

Celal Pir: Evet yine Tuzla'dayız ve dünyanın 5.nci büyük gemi yapım sanayisinin Türkiye'de olduğunu bir kez daha belirtelim buda bir gurur tablosu dedik ya beyaz ve siyahlar var diye. Aslına bakarsanız 2010 yılına kadar da Türkiye'nin tersaneleri gemi siparişleriyle dolmuş durumda. Peki bunun yanı sıra başka ne söyleyebiliriz kaza sayısından bahsedebiliriz. Mesela son 1 yılda 386 kaza olmuş. Burada 14 bin 331 işçi çalışıyor ve bunların sadece yüzde 10'unun da kadrolu işçi olduğunu söyleyelim. Ama sayın seyirciler bakanlık denetiminden bahsetmiştik rapordan daha sonra gelen denetimlerde var. Burada firmalar denetlenmiş. Denetlenen firmalardan 43 tanesinde yani 43 tersanede tam 59 tane kusur saptanmış ve toplamda 190 bin yeni Türk lirası ceza kesilmiş. 190 bin yeni Türk lirası ceza ne edeme konuda size özetleyelim. Mesela 150 metrelik bir kimyevi madde gemisinin 20 milyon dolara mal olduğunu düşünürseniz 190 bin dolarlık 43 tersaneye kesilen cezanın devde kulak olduğunu söylemek için herhangi bir matematik bilgisine de ihtiyaç yok. Evet tüm bunları konuşacağız konuklarımız var. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Tuzla İl Başkanı sayın Halil Özen ve İstanbul Üniversitesi İş Hukuku Öğretim Üyesi Profesör Doktor Ömer Ekmekçi bizimle birlikte. Kendileriyle konuşmaya başlayalım. Öncelikle hoşgeldiniz Halil bey sizden başlayalım. Şimdi burada 1 yılda 14 ölüm olmuş en son 5 Şubat'ta olan Metin beyin aramızdan ayrılmasıyla birlikte. 18 bin 500 kaza olmuş ve hakikatten bunlar yüksek rakamlar değil mi neden böyle oluyor burada tabi bir rapordan cümleler söyledik ama burada yaşayanlar neden böyle olduğunu bize daha net anlatabilirler diye düşünüyorum.

Halil Özen: Tabi şimdi bu rakamların yüksek olup olmadığını anlamak için aynı iş kolundaki Avrupa ülkelerindeki tersanelerdeki iş kazaları ile yine kendi ülkemizde var olan hemen yakınımızdaki Pendik Askeri tersanesindeki kazalara bakmak lazım. Eğer 2 kilometre ilerimizdeki Pendik askeri tersanesinde böylesi ölümler yoksa bu kadar çok iş kazası yoksa o zaman kusuru Tuzla tersanelerinde aramak gerekir. Bu iş kazalarının temel nedeni taşeronlaşmadır. Sizin biraz önce belirttiğiniz rakamlar 14 bin civarında çalışan aslında bu havzada 35 bin civarında insan çalışıyor. Ama bunların çok küçük bir kısmı tersanelerde sigortalı ve kadrolu olarak gösteriliyor geri kalan tamamı o binlerce taşeron firmada. Yan, iş kazalarının temel nedeni de taşeronlarda çalışan ve sigortasız zor koşullarda düşük ücretle çalıştırılan ve güvenlik önlemleri iş güvenliği önlemi almadan çalıştırılan işçilerden kaynaklanıyor.

Celal Pir: Halil bu kadar zor mu mesela bakın ayda 40 kaza ya da günde bir kaza diyelim hemen hemen tersane başına düşen rakamlardan bahsediyorum. İşte göze çapak kaçması düşme, işte diyelim üstüne bir şey düşmesi, elektrik çarpması bunlar zor şey mi ki yani bunları önlemek yani bu kazaları azaltmak çok mu zor? Yani ne zorluğu var bunu anlamakta zorluk çekiyorum.

Halil Özen: Yani benim anladığım kadarıyla gerçek şu; biliyorsunuz 2010 yılına kadar tersanelerin kapasitesi dolu. Ve onlarca milyon dolara imal edilen bu gemilerden benim anladığım kazanılan paralar iş güvenliği ve iş sağlığı için harcanmıyor. Eğer bu önlemler özellikle işverenleri ben burada çok kusurlu buluyorum çünkü bu sektörde çalışan işçilerin büyük bir kısmı göçle bu bölgelere gelen dolayısıyla eğitim düzeyi daha değişik olan insanlardan oluşuyor. Mutlaka karlarından fedakarlık ederek bu önlemleri almaları gerekiyor ben bunun tamamen para kazanma arzu ve hırsıyla alakalı olduğunu düşünüyorum.

Celal Pir: Peki Profesör Ekmekçi size dönmek istiyorum izinizle. Burada önemli soru şu; şimdi az evvel Halil beyde söyledi ama çalışma ortamının riskleri denince hani mesleki riskler olabilir ama buradaki risklere baktığımızda mesela elektrik çarpabilir her an kafanıza bir şey düşebilir bir şey olabilir veya bir şeyin altında kalabilirsiniz son derece ağır bir sanayiden bahsediyoruz. Hatta Akciğer hastalığına yakalanmamız olası diyen işçilerde vardı buraya geldiğimiz de konuştuğumuzda. Şunu merak ediyorum içinin güvenliği neden sağlanamıyor bu kadar zor bir şey mi bu?

Ömer Ekmekçi: Efendim bir kere yaşam hakkından bahsediyoruz en üstün haktan bahsediyoruz hiç bir gerekçe kar veya işlerin yavaşlaması gibi sebeple yaşam hakkının önüne geçemez. Nedense bütün işverenler değil kayıtlı işverenleri düzgün çalışan işverenleri tenzih etmek lazım. Nedense iş sağlığı güvenliği önlemleri alınması hep bir maliyet unsuru olarak gözüktür bunun tabi çok sebepleri var. Şimdi burası bildiğimiz kadarıyla basından izlediğimiz kadarıyla bir 5-10 sene öncesin kadar ufak aile işletmeleri şeklindeydi. Yoğun üretim artışıyla beraber buraya eğitimsiz işçide girdi. Ama bunları eğitmekle yükümlü olanda işveren tabiki. Bu işçinin girmesiyle beraber burada yapılan bütün işlerde hep süreye bağlı olan işler çok hızlı gelişen işler. O süreye bağlı o hızlilik içinde iş sağlığı güvenliği önlemleri alınması göz ardı ediliyor ve karla iş sağlığı güvenliği önlemleri arasında uzlaşmaz bir tutum olduğu zannediliyor öyle değildir. Aslında en ucuz en maliyetsiz şey iş sağlığı güvenliği kurallarının uymaktır.

Celal Pir: Aslında bu konuya döneceğim bu arada Halil bey size sormuştum mesela bir tersaneye geliyorsunuz mesela örnek vermek istemiyorum sözüm meclisten dışarı. Şu tersanede şu gemi yapılıyor ya bunun üzerinde 20-25 tane taşeron var deniyor. Bu ne demek yani işverenler işleri taşeronlara mı veriyor yoksa başka bir işten mi bahsediyoruz. İşçi maliyetleri mi çok yüksek taşeron kullanılıyor yoksa başka bir düzen mi var?

Halil Özen: Tabi şimdi taşeronlaşmanın temel mantığı işverenlerin almış oldukları siparişleri en ucuz yapabilmek. Dolayısıyla taşeron firmalara geminin muhtelif bölümlerine ilişkin olan işleri en ucuz fiyat teklif edenlere veriyorlar. Böylece bu taşeronlaşma ucuz almış olduğu işi yerine getirirken ucuz işçi çalıştırmak zorunda kalıyor ve tabiki iş güvenlik önlemlerini almadan çalıştırmak zorunda kalıyor. Yani bu normal koşullarda

tersane içinde yapılabilen işlerin tümünün tersane içinde yapılması gerekirken geminin normal parçaları gövdesi de dahil olmak üzere Tuzla'yı gezseniz mahallelerini görseniz Tuzla'nın her mahallesi bir tersane durumunda. Gemiler imal ediliyor şeylerde mahallelerde. Dolayısıyla bu benim anladığım taşeronlaşma üzerinden en ucuz maliyetle gemiyi yapabilmenin.

Celal Pir: Hocam tekrar size döneceğim şimdi tersanelerde çalışan işçilerin güvenliği tersanelerin hangi özellikleri olursa yerine getirilmiş olur. Yani duyduğumuz kadarıyla mesela tersanede çalışan işçilerin çalışma koşulları da pek insani değil bizde görüyoruz zaten burada. Ama ne yapılırsa bu işin önüne geçilir buradan devam edelim en azından bir yöntem bir şey vermiş oluruz.

Ömer Ekmekçi: Efendim zaten çevreye bir baktığımız zaman ben daha önce buraya gelmemiştim çok sağlıklı bir ortamdan söz etmek mümkün değil. Ağır ve tehlikeli iş söz konusu olduğu için kaynak yapımından yükseklerde çalışmaya elektrik çarpmalarına pek çok tedbirin alınması lazım. Fakat anladığım veya şurada gözlemlediğim kadarıyla pek çoğu işverenimizde bir baret bir gözlük vermekle iş sahibi bunu teslim ettiğime dair bir şey imzalatmakla iş sağlığı güvenliği önlemlerini yerine getirmiş. Burada yüksekte çalışmalar var düşünün son bir yıl içinde yüksekte düşme ambar kapağının kapanması işçinin üstüne kapanması, elektrik çarpması bunlarda kusurun olmaması mümkün değil. Fakat konunun öbür tarafına da değinmek lazım bu kısır döngüdür. Bu kişiler işe ihtiyacı olan kişiler ve burada piyasa koşullarından bildiğim kadarıyla daha yüksek ücret alıyorlar. Uzun çalışma süreleri ona razı oluyor çünkü fazla mesai karşılığında zamlı ücret alıyor. Öbür türlü başka yerde daha sağlıklı bir ortamda çalışsa asgari ücretle çalışacak işsiz belki sigortasız çalışmaya da razı oluyor ama burada çok sigortasız olduğunu da zannetmiyorum.

Celal Pir: Şunu soracağım yani bütün bu saydıklarımızı insanların işe ihtiyacı olması yada bir başka şeye ihtiyacı olması onların ölümcül kazalarla karşı karşıya bırakılması için herhangi bir sebep teşkil etmez herhalde diye düşünüyorum.

Ömer Ekmekçi: Kesinlikle kesinlikle. Bakın biz anayasamızda yazıldı sosyal devletiz sosyal devletin anlamı güçsüzleri güçlüler karşısında koruyan devlet demektir. Bu sadece işçileri de değil bu arada hepimizi toplumu ilgilendiriyor çünkü Davutpaşa'da gördük işçilerin yanında pek çokta dışarıda vatandaş vefat etti.

Celal Pir: Peki şimdi mesela Avrupa Birliğine adayız ya biz Avrupa Birliği'ne girmeye çalışıyoruz. Şunu soracağım bu konuda Avrupa'daki uygulama nasıl yani mesela bir Avrupalı gelse burada tekne yaptırsa gönül rahatlığıyla o tekneye ya da o gemiye binebilir mi?

Ömer Ekmekçi: Valla fiilen görmedim ama Avrupa'daki bir tersanenin böyle olabileceğini tahmin etmek mümkün değil. Bizim aslında yasalarımız baktığınız zaman özellikle 2003 tarihinden sonra Avrupa Birliği müktesebatına uyum sağlamak için pek çok yasa ve yönetmelik yaptık. Yeni bir iş kanunu yaptık. Yasalarımız yetersiz değil bilinçsizlik ön planda ve en önemlisi de denetimsizlik var.

Celal Pir: Aslında biz buraya geldiğimizde sizinle konuşurken buradaki insanlar biraz devleti burada hissetmek istiyorlar demiştiniz siz. Yani yasalardan dolayı değil ama en azından devletin otoritesinin hissedilmesi gerektiğini denetim olarak gerektiğini söylemişsiniz ama ben şimdi Halil beye başka bir soru soracağım. Burada onlarca yüzlerce değil binlerce taşeron firma var. Acaba bu taşeron firmaların kullanılması bu iş güvenliği işçi sağlığı yada işçilerin sosyal güvenlik primleri risklerini küçük zayıf firmalara yükleyip onları daha sonra kapatıp işçileri ortada bırakmak gibi haince bir düşünce olabilir mi? Hakikatten samimiyetle soruyorum çünkü bunu bana böyle ifade ettiler bende size böyle ifade ediyorum.

Halil Özen: Haince düşünce mi tabi bilmiyorum ama yani amacın evet küçük firmalar üzerinden büyük karlar elde etmek olduğu açık.

Celal Pir: Peki işçiler haklarını aramaları konusunda ne yapabilirler. Şimdi bir tarafta işsizlik var bir tarafta burada dışarıdan daha iyi bir para var ama koşullar ağır belki canınızdan olabilirsiniz. Ama bir de hak arama meselesi var nereye başvurabilirler ne yapabilirler ne yapmaları lazım sizinle?

Ömer Ekmekçi: Birincisi hak aramak aslında örgütlükten geçer burada bir örgütlenme olduğunu zannetmiyorum. Hazindir onu da tespit etmek lazım iş sağlığı güvenliği konusunda işçi sendikalarından ziyade işveren sendikaları çok daha güzel çalışmalar yaparlar. Metal sektöründe çimento sektöründe tekstil sektöründeki işveren sendikaları bu konuya bu konuya işçi sendikalarından maalesef çok daha hassas şekilde yaklaşıyorlar.

Celal Pir: Peki hocam şunu mu söylemek lazım. Bakanlık denetimlerine bakıyoruz buraya bakıyoruz görüyoruz ediyoruz. Bütün bu denetimler yapılmış Ekim 2007 tarihinde bunlar yazılmış yani bunu kör gözü Celal Pir bile internete girmiş bakmış görmüş. Ama kazalar sürüyor ölümler sürüyor yani burada devletin otoritesine karşı bir direniş mi var ne yani bu anlamış değilim.

Ömer Ekmekçi: Bizim yasalarımız aslında dediğim gibi Avrupa'da mevcut yasalardan daha geride değil belki bir iki ufak tefek şey söylenebilir ama en önemlisi denetim. İstedığınız kadar iyi yasayı yapın her konuda eğer o yasayı uyulup uyulmadığını denetlemek için bir mekanizma oluşturmazsanız eğer Davutpaşa'da bakın beyanatlar veriliyor deniyor ki 4 kere kapattık. 14 kere daha kapatın sürekli olmasını sağlayın. Burada yine efendim sektör büyüyor doğru sektörün büyümesi iş kazalarını hiç bir zaman mazur göstermez.

Celal Pir: Aslına bakarsanız değerli izleyenler şunu söylemek istiyorum burada bir istatistik var bende bir ekonomist olduğuma göre söyleyebilirim. Türkiye'de her yüz bin çalışandan 14.4'ü ölümcül kazaya maruz kalıyor. Bu oran çok yüksek derken Tuzla'da bu rakam kaç biliyor musunuz her yüz bin kişide 80 kişi yani Türkiye

ortalamasının 6 katı. Buna sadece kapatmayla dur demek mümkün değil herhalde başka neler yapılmalı hocam?

Ömer Ekmekçi: Kişilerin bilinçlendirilmesi son derece önemli. Taşeronlaşmayla burada kastedilen aslında şu bir hukuki taşeronlaşmadan bahsedilmiyor. Yüzlerce ufak ve güçsüz firma. Yüzlerce ufak ve güçsüz firmanın işvereni bilinçli değil ki iş sağlığı güvenliği önlemler. O kişi veya toplum olarak diyelim ki trafikte çok bilinçli miyiz oranın buraya yansması aslında bu işçide bilinçli değil. Az önce burada beklerken biliyorsunuz merak ettim sordum orada gözlük mü vermediler dedim kaynak yapana cebinden çıkardı yok dedi rahatsız ediyor onun için takmadım dedi.

Celal Pir: Tabi yani ama bu yinede işçileri değil onun başındaki formenin sorunu onu uyarıp gözlüğünü taktırması lazım. Benim sormak istediğim bir başka soruda şu; burada mesela daha önce gazetelerde okurken 17 yıldır taşeronluk yapan bir firmanın sahibi diyor ki; biz baret veriyoruz gözlük veriyoruz onlar takmıyor. Bunu deyince kurtuluyor mu insanlar bu taşeron firmalara iş veren buranın sahibi işverenlerin esasi sorumlulukları yok mu işlerde?

Ömer Ekmekçi: Şimdi tabiki bareti vermiş olmak yetmiyor. Sadece baret gözlük veya güvenlik kemeri vermek buradaki çalışma ortamı için yeterli değil muhakkak çok daha fazla önlem alınması lazımdır. İş kanununda der ki sadece vermeniz yetmez kullanıp kullanmadığını da denetlemek zorundasınız. Ayrıca iş sağlığı güvenliği malzemelerinin de ucuzu pahallısı vardır. Rahat kullanılabilir olacak olanı vereceksiniz ki rahatsız olmadan takabilsin.

Celal Pir: Tam da ben bunu söyleyecektim izlinizle değerli izleyenler şu benim gördüğünüz kafamdaki baret aslında plastikten bir baret. Bunu yere koysak ve şunlardan şu bloklardan herhangi biri bunun üstüne düşse bunu parçalar benim beynimi de parçalar aranızdan ayrılıyorum bu kadar basit değil mi. Şimdi burada çözüme gelelim hocam zaten hemen burada izleyenlerimize vurgulayalım hem işverenler hem işçiler yarın çalışma ve sosyal güvenlik bakanı Faruk Özak'ın masasında toplanacaklar dileklerini isteklerini yerine getirecekler iletecekler. Ama burada ne yapılmalı nasıl yapılmalı burada işverene ne düşüyor işçiye ne düşüyor devlete ne düşüyor? Halil bey sizden başlayalım siz burada yaşıyorsunuz.

Halil Özen: Evet yani biz Tuzla'da yerel bir gazete çıkartıyoruz Çağdaş Tuzla diye bu gazetede ölüm haberler yapmaktan kaza haberleri yapmaktan artık rahatsız durumdayız vicdanımız sızlıyor. Ama sesimizi duyurmaya çalışıyoruz işte sizler aracılığıyla teşekkür ederim geldiğiniz için. İşçilerin sorunlarını hiç olmazsa Türkiye kamuoyuna yansıtma şansı oluyor. Yani benim gördüğüm pek çok konuda önlemler alınması gerektiği. İşverene düşen önlemler mutlaka var işçilere düşecek olan önlemler var taşerona ilişkin var tüm bunların hepsi eğitimle ilgili kardan fedakarlıkla ilgili ve örgütlenmeyle ilgili ve sosyal hayatın düzeltilmesiyle ilgili. Çünkü sadece bu önlemlerin alınması da yetmiyor burasını siz görüyorsunuz burası kapitalizmin vahşi kapitalizmin doğduğu çağdaki andaki görüntüleri bize gösteriyor.

Celal Pir: İngiltere'nin batısından bahsediyorsunuz. Peki ben hocam size döneceğim burada hakikatten ilk adımlar ne olmalı sizce en azından bir fikir verelim iş sağlığı, iş güvenliği ve sosyalleşme adına.

Ömer Ekmekçi: Bir kere şunu tespit edelim hiç bir işveren muhakkak işçisinin ölmesini istemez onda şüphe yok. Yani daha fazla kar edeyim düşüncesiyle ölmesini istemez. Biz sadece burayı biliyoruz burayı görüyor birde bundan sonra devam eden hukuki süreç var. O kişiler kazaya uğradıkları zaman malul kaldıklarında veya geride kalanları çok yüksek miktarda tazminat yüküyle karşılaşıyor işveren. O zaman eminim ki anlıyorlardır iş sağlığı güvenliği önlemi almak daha az maliyetlidir bu bilinç meselesi. Aynı şekilde ama bunu eşit tutmak lazım işçinin de bilinçlenmesi ve eğitimin verilmesi onunda eğitime katılması ve harfiyen uyması. En baş sorumlu iktidardan bahsetmiyorum devlettir. Devletin hiç bir zaman personelini az müfettiş sayı az diye denetim yapmamak gibi lüksü yoktur mutlak bu denetimlerin sıklaştırılması ve sosyal tarafların bilinçlendirilmesi lazım.

Celal Pir: Aslına bakarsanız değerli izleyenler kimsenin lüksü yok ne devletin ne işverenin ne işçinin lüksü yok burada. Çünkü en nihayet bir iş yapılıyor ama sonunda hayatlar kayboluyor bu hayatların kaybolmaması için gereken her şeyi yapmakta hepimize düşüyor. Hoşçakalın efendim.